

Ramon Folch

Perca del Nil

Li agrada la perca del Nil? Segurament em contestarà que no ho sap, que no n'ha menjat mai. Doncs segurament sí que n'ha menjat, perquè els nostres mercats en comercialitzen cada any milers de tones. Per Mercabarna, concretament, l'any 2004 en van passar quasi dos milions de quilos i en la primera meitat de 2005 ja n'ha passat prou més d'un milió. Exactament

teix, l'ha pagada barata perquè ha compartit despeses de transport amb traficants d'armes i s'ha beneficiat de l'explotació a què estan sotmesos uns pescadors que cobren quatre rals.

Però tot això no figura en cap etiqueta. Tampoc diu enlloc que la perca del Nil (*Lates niloticus*) és un enorme (20-40 kg) i voracíssim centropèmid originari del Nil, introduït per pescadors forasters als llacs de l'Àfrica central en els anys seixanta, que està devastant la fauna dels llacs Victòria, Tanganyika o Malawi. Aquests llacs comptaven amb una riquíssima varietat de cíclids, peixos que mante-

1.987.160 kg (<http://www.mercabarna.es/cat/index3.html>).

Vostè menja perca del Nil quan al restaurant econòmic li ofereixen filets de nero o supremes de què sé jo. Li'n venen a la peixateria també com si fos anfós, perfectament filetejada, o sigui presentada en unes penques molt polides, sense espina ni pell. És un peix excel·lent, molsut i saborós, de preu inexplicablement baix: a Mercabarna va a poc més de 5 euros/kg (a 3,5 euros/kg, si és congelat), mentre que el lluç de palangre en costa 7 i el llobarro salvatge 16.

Aquest innecessàriament falsificat anfós —a la perca del Nil li sobra qualitat per presentar-se amb el seu autèntic nom— és un peix d'aigua dolça que ve de l'Àfrica. Ve, en concret, dels grans llacs de l'Àfrica central a través dels distribuïdors centreuropeus, sobretot francesos i holandesos. A la web de Mercamadrid (vegeu <http://www.mercamadrid.es/>) —la de Mercavalència no duu informacions estadístiques— queda clar que la perca del Nil (diu 'perca' *tout court*) arriba a Madrid des de França (més del 30%), Sud-àfrica (30%), Holanda i Itàlia (5-20% segons els dies) i una colla d'altres llocs, però mai de Tanzània, Uganda o Kenya, que és on realment es pesca.

Nom tergiversat, procedència escamotejada, preu insòlit... Tot té una explicació. Remeni una mica per Internet o vagi a veure la pel·lícula *La pesadilla de Darwin*, d'Hubert Sauper, i ho entendre de seguida (vegeu <http://www.debtwacht.org>, <http://www.noetmengiselmon.org>, etc.). La perca del Nil es pesca a l'engròs per quatre duros al llac Victòria (unes 500 tones diàries, 2.000.000 de racions), es fileteja allà mateix amb un cost de mà d'obra irrisori i s'exporta en vells avions de l'antiga Unió Soviètica que treballen per no res, però que es fan un bon sobresou aprofitant el viatge d'anada per a dur mercaderies diguem-ne dubtoses (si no s'estimen abans...). Així que vostè sí que segurament ha menjat perca del Nil i, com jo ma-

“Vostè menja perca del Nil quan al restaurant econòmic li ofereixen filets de nero. Quan aquest comerç hagi arruïnat els llacs centrafricans, i quan els vells avions que el fan possible hagin sadollat de munició les guerres africanes, els sistema cercarà una altra manera de seguir sostenint la insostenibilitat”

nen la complexitat lacustre amb els seus règims de vida variadíssims i la seva enorme diversificació (300 espècies al llac Victòria, 400 al Malawi). Varietat de peixos que també volia dir varietat d'oportunitats per als milers de pescadors locals, que ara són mers feudataris de les companyies transformadores i importadores de perca del Nil.

Ni vostè ni jo no en tenim cap culpa, és clar. Però ens beneficiem d'aquest sistema socioeconòmic que devasta, explota, trafica i aprofita externalitats immorals. Quan el comerç de la perca del Nil hagi arruïnat els llacs centrafricans i la societat que els envolta, i quan els vells Il-76 hagin sadollat de munició les guerres africanes inconfessades, el sistema cercarà una altra manera de seguir sostenint la insostenibilitat. I si, en aquest i en altres casos com aquest, vostè i jo hi féssim alguna cosa per tal de no tenir-hi, de debò, cap mena de culpa...?